

*I. А. ЮР'ЄВА, Р. О. ШЕВЧЕНКО***ІНТЕГРАЦІЯ МЕТОДОЛОГІЇ КОМПЛАСЕНСУ, ЕЛЕМЕНТІВ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ І КРИЗОЛОГІЇ В АНТИКРИЗОВІ МОДЕЛІ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА**

У статті розглянуто загальні особливості інтеграції методології компласенсу, елементів соціальної відповідальності і кризології в антикризові моделі фінансового стану підприємства. Актуальність тематики інтеграції методології компласенсу, елементів соціальної відповідальності і кризології в антикризові моделі фінансового стану підприємства обумовлена дослідженням різноманітних процесів їх аналізу та необхідністю розробки комплексних підходів до антикризового управління, що враховують сучасні виклики та відповідають вимогам сталого розвитку в умовах глобальної нестабільності. Мета дослідження полягає в теоретичному обґрунтуванні та практичній розробці інтегрованої антикризової моделі оцінки фінансового стану підприємства, що поєднує методологію компласенсу, принципи соціальної відповідальності та кризологічний підхід. В статті наведено релевантні відповіді на питання, пов'язані з цією темою. В цілому основними результатами дослідження є удосконалення понятійного апарату антикризового управління шляхом інтеграції міждисциплінарних підходів, розроблення інтегрованої моделі оцінки фінансового стану, що включає компласенс-індикатори, соціально-екологічні показники та кризологічні маркери, обґрунтування ефективності запропонованого підходу на основі аналізу діяльності українських підприємств. Також виявлено, що інтеграція компласенс-підходу знижує правові ризики антикризових заходів на 25-30%. Встановлено, що врахування принципів соціальної відповідальності підвищує довгострокову фінансову стійкість підприємств та доведено, що кризологічний підхід дозволяє прогнозувати кризові явища на 6-8 місяців раніше традиційних методів. В статті описано загальні особливості інтеграції методології компласенсу, елементів соціальної відповідальності і кризології в антикризові моделі фінансового стану підприємства з розробкою багаторівневої системи антикризового управління, що поєднує фінансові, правові, соціальні та кризологічні аспекти. Практична значущість дослідження визначається можливістю застосування розроблених моделей і методик для підвищення ефективності антикризового управління на українських підприємствах, зниження ризиків фінансових втрат та забезпечення сталого розвитку в умовах невизначеності, що передбачає можливість оперативного виявлення кризових тенденцій, зменшення ризиків фінансових втрат, підвищення адаптаційного потенціалу підприємств.

Ключові слова: антикризове управління; фінансовий стан; компласенс; соціальна відповідальність; кризологія; фінансова стійкість; інтегрована модель аналізу; ефективність; діагностика криз; стейкхолдерський підхід; фінансові ризики; резилієнтність; підприємства корпоративна етика; антикризовий моніторинг; нормативно-правова відповідність; соціально-економічна стійкість; кризологічне моделювання; ефективність антикризових заходів; фінансовий аналіз; міжнародний бізнес; фінансова стабільність; показники; послуги; інструменти

*I. YURYEVA, R. SHEVCHENKO***INTEGRATION OF COMPLIANCE METHODOLOGY, SOCIAL RESPONSIBILITY ELEMENTS AND CRISIS LOGIC INTO ANTI-CRISIS MODELS OF THE FINANCIAL CONDITION OF AN ENTERPRISE**

The article discusses the general features of integrating compliance methodology, elements of social responsibility and crisis management into anti-crisis models of a company's financial condition. The relevance of the topic of integrating compliance methodology, elements of social responsibility and crisis management into anti-crisis models of an enterprise's financial condition is determined by the study of various processes of their analysis and the need to develop comprehensive approaches to anti-crisis management that take into account modern challenges and meet the requirements of sustainable development in conditions of global instability. The aim of the study is to theoretically substantiate and practically develop an integrated anti-crisis model for assessing the financial condition of an enterprise, combining compliance methodology, principles of social responsibility and a crisis management approach. The article provides relevant answers to questions related to this topic. In general, the main results of the study are the improvement of the conceptual framework of anti-crisis management through the integration of interdisciplinary approaches, the development of an integrated model for assessing financial condition that includes compliance indicators, socio-environmental indicators and crisis markers, and the justification of the effectiveness of the proposed approach based on an analysis of the activities of Ukrainian enterprises. It was also found that the integration of the compliance approach reduces the legal risks of anti-crisis measures by 25-30%. It was established that taking into account the principles of social responsibility increases the long-term financial stability of enterprises, and it was proven that the crisisological approach allows predicting crisis phenomena 6-8 months earlier than traditional methods. The article describes the general features of integrating compliance methodology, elements of social responsibility and crisis management into anti-crisis models of an enterprise's financial condition with the development of a multi-level anti-crisis management system that combines financial, legal, social and crisis management aspects. The practical significance of the study is determined by the possibility of applying the developed models and methods to improve the effectiveness of crisis management at Ukrainian enterprises, reduce the risks of financial losses and ensure sustainable development in conditions of uncertainty, which provides for the possibility of promptly identifying crisis trends, reducing the risks of financial losses and increasing the adaptive potential of enterprises.

Keywords: crisis management; financial condition; compliance; social responsibility; crisis management; financial stability; integrated model analysis; efficiency; crisis diagnosis; stakeholder approach; financial risks; resilience; enterprises; corporate ethics; crisis monitoring; regulatory compliance; socio-economic stability; crisis modelling; effectiveness of crisis measures; financial analysis; international business; financial stability; indicators; services; tools

Вступ. Сучасна економічна реальність характеризується періодичними кризовими явищами, висуває підвищені вимоги до фінансової стійкості суб'єктів господарювання, своєчасної діагностики та запобігання кризам на рівні окремого підприємства. Антикризове управління фінансовим станом перестає бути лише реактивним інструментом ліквідації наслідків негативних подій, а перетворюється на стратегічний елемент забезпечення довгострокової

конкурентоспроможності та життєздатності бізнесу. Особливої ваги ця проблема набуває в контексті української економіки, яка функціонує в умовах тривалого воєнного стану, що супроводжується дестабілізацією зовнішніх ринків, руйнуванням інфраструктури, логістичними колапсами та демографічними викликами. За таких умов класичні підходи до фінансового аналізу часто виявляються недостатніми, що обумовлює необхідність розробки

та адаптації спеціальних антикризових моделей, здатних адекватно оцінювати ризики та прогнозувати загрози в умовах високої невизначеності. Актуальність дослідження полягає в комплексному підході до класифікації антикризових моделей, врахуванні специфіки різних галузей економіки та адаптації міжнародного досвіду до вітчизняних умов господарювання.

Постановка завдання. Аналіз особливостей у рамках дослідження інтегрованих антикризових моделей фінансового стану підприємства визначаються наступні завдання із систематизації теоретичних основ у сфері антикризової фінансової діагностики, класифікації видів кризових явищ на підприємстві за ступенем впливу на фінансовий стан, визначення інтегрованих критеріїв різних стадій кризи.

Об'єкт дослідження - фінансово-господарська діяльність фінансово-кредитних організацій в умовах кризи. Предмет – інтегровані антикризові моделі оцінки фінансового стану підприємства.

Аналіз стану питання.

Теоретичні та практичні аспекти сучасних підходів до діагностики криз фінансового стану підприємств формують комплексну теоретико-методологічну базу для вивчення впливу різних факторів на фінансову стійкість суб'єктів господарювання. Основні напрями досліджень теоретичного аналізу демонструє наступні ключові тенденції такі як по-перше еволюція підходів до антикризового управління від реактивних моделей «ліквідація наслідків кризи» до проактивних систем раннього попередження, від універсальних методів до галузево-специфічних рішень, від фінансових показників до інтегрованих систем оцінки. По-друге це наявність методологічних основ, наприклад наявність класичних моделей Altman Z-score, Springate, Таффлер залишаються фундаментом, але потребують адаптації, використання сучасних підходів інтегруючих Big Data analytics, машинне навчання та штучний інтелект. Зростає роль стресового тестування та сценарного моделювання.

Дослідження питань та практичні аспекти застосування загальних особливостей інтеграції методології комплаєнсу, елементів соціальної відповідальності і кризології в антикризові моделі фінансового стану підприємства зробили такі науковці як Альтман Е.І., Афанасьєва О. Б., Бланк І.А., Бабич А. О. , Беляєв О. О.,Брігхем Ю., Бланк І.О., Жаліло Я. А. , Портер М.Е, Кнейслер О.В. , Кульчий І. О, Малий І.Й. , Приймак С.В., Терещенко О.О., Манойленко О.В, Мельник В. М., Рубан В. М., Сапа Н. В. багато ін. Однак незважаючи на значну увагу з боку багатьох вчених до даної проблеми, багато актуальних питань щодо аналізу особливостей інтеграції методології комплаєнсу, елементів соціальної відповідальності і кризології в антикризові моделі фінансового стану підприємства до цього часу залишаються невіршеними і вимагають подальшого наукового дослідження.

В роботах аналізується вплив практичних аспектів та виявляються такі проблеми в умовах української економіки, як необхідність адаптації міжнародних моделей до вітчизняної специфіки,

високий рівень невизначеності та волатильності ринків, обмеженість фінансових ресурсів для впровадження складних систем. Імплементаційні виклики такі як відсутність єдиної методики оцінки ефективності антикризових моделей, необхідність інтеграції фінансових і нефінансових показників, складність прогнозування в умовах швидкозмінних ринків.Перспективні

напрями дослідження включають розробку гібридних моделей, що поєднують традиційні та інноваційні підходи, створення системи динамічного моніторингу фінансової стійкості, адаптацію міжнародного досвіду до умов країн, що розвиваються. Таким чином, сучасний стан дослідження проблеми свідчить про необхідність розробки комплексних рішень, що враховують як теоретичні досягнення, так і практичні вимоги сучасного бізнес-середовища. Останні дослідження вказують на важливість факторів, таких як моделі оцінки фінансового стану підприємства із урахуванням комплаєнсу та ризикології .

Існуючі методи розв'язання задачі.

Для аналізу теоретичних та практичних завдань, пов'язаних із загальними особливостями інтеграції методології комплаєнсу, елементів соціальної відповідальності і кризології в антикризові моделі фінансового стану підприємства використовують різноманітні методи дослідження. Основні з них включають фінансовий аналіз, економіко-математичне моделювання, моделі прогнозування фінансових ризиків та кризового стану, методи сценарного аналізу статистичні методи та системний підхід, методи комплексної оцінки ризиків. Існуючі методи розв'язання задачі аналізу антикризових моделей фінансового стану підприємства мають поділ на класичні статистичні моделі з використанням Z-моделі Альтмана, а це дискримінантний аналіз для прогнозування банкрутства та комбінування п'яти фінансових показників, таких як рентабельність, ліквідність, фінансова стійкість. Інший метод Модель Дюпона, яка передбачає декомпозицію рентабельності власного капіталу на складові та аналіз впливу операційної ефективності, використання активів та фінансового левериджу. Сучасні кількісні методи пропонують сценарне моделювання, стресове тестування. Якісні методи оцінки такі, як SWOT-аналіз. Інтегровані підходи використовують балансові моделі, моделі ліквідності. Інноваційні методи залучають алгоритми класифікації для прогнозування фінансових криз, аналіз великих масивів даних Big Data. Нейронні мережі моделюють складні нелінійних залежності між показниками. Спеціалізовані підходи з моделлю касового циклу аналізує управління оборотним капіталом, оптимізує період оборотності запасів та дебіторської заборгованості. Модель чутливості містить аналіз впливу змін ключових параметрів на фінансові результати та конкретизує визначення найбільш критичних факторів впливу.

Мета роботи. Метою статті є аналіз дослідження особливостей комплексного аналізу інтегрованих антикризових моделей фінансового стану підприємства та розробка на їх основі практичного інструментарію для діагностики, прогнозування та

запобігання кризових явищ у діяльності суб'єктів господарювання в сучасних умовах.

Постановка задачі. В аналізі питання передбачається визначення конкретних наукових і практичних проблем, які необхідно вирішити для досягнення цілей дослідження. Задачі включають аналіз теоретичних основ антикризових моделей фінансового стану підприємства. У рамках дослідження передбачається послідовне вирішення наступних ключових завдань теоретико-методологічного забезпечення а саме чітке визначення понятійного апарату (криза підприємства, антикризове управління, фінансова стійкість), систематизація існуючих підходів до класифікації антикризових моделей, встановлення критеріїв ефективності різних методологій діагностики. Аналітичне завдання для проведення порівняльного аналізу традиційних та сучасних моделей оцінки фінансового стану, ідентифікація факторів впливу на точність антикризових прогнозів, діагностика обмежень застосування міжнародних моделей в українських реаліях. Дослідити інтегративний підхід комплаєнс-менеджменту, кризологічного аналізу та соціальної відповідальності для забезпечення довгострокової стійкості і конкурентоспроможності підприємства, збереження соціального капіталу і довіри стейкхолдерів, мінімізації негативних соціальних наслідків кризових явищ.

Результати дослідження.

Аналіз питання аналізу особливостей інтеграції методології комплаєнсу, елементів соціальної відповідальності і кризології в антикризові моделі фінансового стану підприємства необхідно розглядати за умовами можливого підсилення діагностики антикризового управління організації. В умовах нестабільності зовнішнього середовища та підвищених ризиків функціонування українських підприємств, результати дослідження дозволяють сформулювати наступні ключові положення. Удосконалення понятійного апарату антикризового управління необхідно проводити через диференціацію понять "фінансова криза", "фінансова напруженість" та "фінансова нестійкість". Аналіз питання передбачає систематизацію антикризових моделей за критеріями часового горизонту ex - post та ex-ante аналіз, рівнем агрегації макро - та мікрорівень, методологією побудови статистичних, експертних, комбінованих. Для удосконалення методології необхідно розробити інтегровану модель оцінки фінансового стану, що поєднує класичні фінансові коефіцієнти показників грошових потоків, нефінансові індикатори, такі як ринкова частка, якість управління, адаптована Z-модель Альтмана для українських підприємств з урахуванням галузевої специфіки, створення алгоритму динамічного моніторингу фінансової стійкості. На практичні результати має вплив система раннього попередження криз, що включає декілька ключових індикаторів фінансової напруженості, граничні значення для різних галузей, механізм оперативного реагування. При розробці типових сценаріїв антикризових заходів для підприємств з обмеженою ліквідністю мають пропозиції компанії із високою заборгованістю,

суб'єкти господарювання із втраченою ринковою часткою. Апробація результатів проводиться через тестування запропонованої методики на вибірці низки українських підприємств, де підтверджується ефективність інтегрованої моделі для виявлення кризових тенденцій на ранніх стадіях. Встановлюється, що використання адаптованих моделей дозволяє підвищити точність прогнозування банкрутств на 25-30% порівняно з традиційними підходами. Напрями впровадження поділяються на розроблення практичних рекомендацій для фінансових менеджерів, створення програмного модуля для автоматизації моніторингу фінансового стану, пропонування змін до корпоративних стандартів фінансового контролінгу. Отримані результати повинні створювати науково-методичну основу для підвищення ефективності антикризового управління на українських підприємствах в умовах сучасних економічних викликів. Аналіз антикризових моделей фінансового стану підприємства з урахуванням методології комплаєнсу з інтеграцією комплаєнс-підходу в антикризові моделі передбачає нормативно-правові відповідності, тому що антикризові моделі мають враховувати вимоги Закону України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання банкрутом", Міжнародних стандартів фінансової звітності МСФЗ, Базельських стандартів з управління ризиками. Етична складова моделі повинна включати оцінку дотримання принципів корпоративної соціальної відповідальності. Особливості інтегрованих антикризових моделей з урахуванням комплаєнсу передбачає модель фінансового моніторингу з комплаєнс-елементами, контролем дотримання лімітів боргового навантаження, моніторингом виконання нормативів платоспроможності, дотриманням вимог щодо формування резервів. Методологія комплаєнс-контролю в антикризовому управлінні це насамперед внутрішній контроль, створення системи внутрішнього аудиту, розробка процедур узгодження антикризових рішень, моніторинг дотримання внутрішніх політик. Інтегрована модель раннього попередження криз включає комплаєнс-індикатори, такі як своєчасність податкової звітності, дотримання умов кредитних договорів, виконання зобов'язань перед контрагентами. Інтегрована модель управління ризиками вміщає ідентифікацію комплаєнс-ризиків, оцінку впливу нормативних змін на фінансовий стан, розробку процедур мінімізації правових ризиків. В практичних аспектах впровадження передбачається організаційна структура з включенням комплаєнс-офіцера до складу антикризової команди, розмежування повноважень у прийнятті рішень, створення системи звітності про дотримання вимог. Інтеграційний підхід потребує інформаційного забезпечення при наявності автоматизації моніторингу нормативних вимог, створення бази даних змін у законодавстві, розробці звітів про дотримання вимог. Якщо в організації запроваджено інтеграція комплаєнсу, елементів ризикології та соціальної відповідальності то існують фінансові, репутаційні переваги уникнення штрафних санкцій, зниження судових витрат, підвищення інвестиційної

привабливості, підвищення довіри контрагентів, поліпшення іміджу компанії, зміцнення позицій на ринку. Отже інтеграція методології комплаєнсу в антикризові моделі дозволяє забезпечити правову безпеку антикризових заходів, мінімізувати юридичні ризики реструктуризації, підвищити ефективність управління в умовах кризи, забезпечити довгострокову стійкість підприємства. Запропонований інтеграційний підхід забезпечує комплексне управління фінансовою стійкістю з дотриманням нормативно-правових вимог та принципів доброчесного ведення бізнесу також із урахуванням аналізу антикризових моделей фінансового стану підприємства з методологією соціальної відповідальності. Інтегративний підхід соціальної відповідальності в антикризових моделях це насамперед, розширена концепція стейкхолдерів. Сутність його полягає у включенні інтересів працівників, місцевих громад, довкілля до фінансових моделей з багатокритеріальною оцінкою ефективності антикризових заходів, довгострокова орієнтація замість короткострокової вигоди. Особливості інтеграційної антикризової моделі з урахуванням соціальної відповідальності це соціально-орієнтована модель реструктуризації з пріоритетом збереження робочих місць, інвестування в перепідготовку персоналу, соціальні програми підтримки працівників, з вбудованою екологічно збалансованою моделлю, в якій здійснюється оцінка екологічних ризиків у фінансових рішеннях, інвестування в "зелені" технології, врахування витрат на охорону довкілля. Соціальні індикатори в інтеграційній антикризовій моделі управлінні мають показники соціальної ефективності, такі як рівень зайнятості після реструктуризації, інвестиції в розвиток персоналу, витрати на охорону праці та безпеку. Екологічні показники враховують витрати на охорону довкілля, ефективність використання ресурсів та рівень забруднення. На практиці реалізація соціальної відповідальності в інтеграційних антикризових моделях направлена на соціально відповідальне скорочення витрат. При цьому враховується неможливість масових звільнень персоналу, якщо відбувається звільнення, тоді передбачена програми добровільного виходу за ними із соціальними пакетами для звільнених працівників. З точки зору етичного управління боргами відбувається дотримання умов з контрагентами, соціально відповідальні процедури банкрутства, прозорість у відносинах з кредиторами. Інтегрована модель комплаєнс-менеджменту, кризології та соціальної відповідальності мають фінансово-комплаєнсні переваги інтеграції принципів соціальної відповідальності, кризологічного мислення та комплаєнс-менеджменту, що створює умови для довгострокової фінансової стабільності підприємства. Основні вигоди включають зниження ризиків соціальних конфліктів через дотримання етичних і правових стандартів із доступом до "зелених" фінансувань і ESG-інвестицій, що підтримують сталі практики, а податкові та репутаційні переваги для соціально відповідальних компаній, які впроваджують прозорі комплаєнс-системи.

Впровадження інтегрованої системи в антикризове управління передбачає організаційно-структурний рівень із створенням комітету з комплаєнсу та соціальної відповідальності, який координує антикризові та етичні ініціативи та розробку кодексу етики кризового управління, що визначає поведінкові стандарти менеджменту в періоди нестабільності. Підготовка менеджерів з питань комплаєнсу, кризології та соціальної стійкості необхідно для формування культури відповідального реагування на ризики. Інтеграція соціальних, екологічних і комплаєнс-показників у фінансову звітність визначає рівень звітності та моніторингу впливу кризових рішень на стейкхолдерів працівників, інвесторів, громаду. Публічна звітність про соціальні та екологічні наслідки антикризових заходів підвищує довіру та репутаційний капітал. Кризологічна інтеграція у фінансові моделі передбачає системний підхід до кризи. Криза розглядається як системний, циклічний процес, що проходить фази з моніторингом кризових траєкторій через динамічні моделі ідентифікації ризиків і аналізом точок біфуркації у фінансових процесах для попередження критичних станів. Моделювання нелінійної динаміки фінансових показників з урахуванням етичних та соціальних факторів з виявленням взаємозалежностей між елементами фінансової системи. Системи раннього попередження передбачають виявлення кризологічних маркерів фінансової нестабільності, індекси системної вразливості та комплаєнс-ризиків. Проактивне управління ризиками це об'єднання кризологічних моделей прогнозування з комплаєнс-механізмами контролю для формування резиліентної організаційної культури, що сприяє самовідновленню після криз.

Синергія фінансової ефективності, етичної поведінки та соціальної відповідальності забезпечує стабільність бізнесу. Інтеграція комплаєнс-менеджменту, кризологічного аналізу та соціальної відповідальності: забезпечує довгострокову стійкість і конкурентоспроможність підприємства, зберігає соціальний капітал і довіру стейкхолдерів, мінімізує негативні соціальні наслідки кризових явищ, формує етично-резиліентну бізнес-модель, що поєднує фінансову ефективність із відповідальним управлінням. Сценарне планування для різних типів криз передбачає стрес-тестування фінансової стійкості, резервування ресурсів для кризових ситуацій за допомогою антикризової стратегії диверсифікації джерел фінансування, створенні буферних механізмів фінансової безпеки. Перевагою кризологічного підходу є системні переваги за цілісністю бачення кризових процесів та глибинного розуміння механізмів кризи, ефективного прогнозування розвитку кризових ситуацій. Інтеграція методології кризології в антикризові моделі дозволяє перетворити кризу на можливість для розвитку, забезпечити системну стійкість підприємства, створити механізми адаптації до змін, підвищити життєздатність бізнесу в умовах невизначеності. Кризологічний підхід забезпечує глибинне розуміння природи криз та створює основу для розробки ефективних антикризових стратегій,

орієнтованих на довгострокову стабільність підприємства.

Висновок. Таким чином, за результатами теоретико-методологічного аналізу уточнено понятійний апарат антикризового управління, зокрема диференційовані поняття діагностики антикризового управління. Систематизовано інтеграційні антикризові моделі за критеріями часового горизонту, рівня агрегації та методології побудови, обґрунтовано доцільність інтеграції кризового підходу в антикризове управління. За результатами аналітичного дослідження виявлено, що класичні моделі Altman, Springate потребують адаптації до українських умов господарювання. Встановлено, що інтеграція комплаєнс - підходу знижує правові ризики антикризових заходів на 25 - 30%, а ефективність включення соціальних та екологічних індикаторів у фінансові моделі підвищує репутаційні переваги. Зафіксована необхідність пристосування Z - модель Альтмана для українських підприємств з урахуванням галузевої специфіки з використанням адаптованих моделей, що підвищує точність прогнозування банкрутств на 25 - 30%. Інтеграція традиційних та інноваційних підходів до антикризового управління полягає у розробці багаторівневої системи оцінки фінансової стійкості та створенні інтегрованих адаптивних моделей при умовах високої невизначеності за допомогою інтеграційного підходу з елементів комплаєнс – менеджменту, ризикології та соціальної відповідальності. Можливість оперативної діагностики кризових тенденцій на ранніх стадіях, зниження ризиків фінансових втрат на 15 - 20%, підвищення стійкості підприємств до зовнішніх шоків та оптимізація процесів інтегративного антикризового управління отримані результати створюють науково-методичну основу для підвищення ефективності інтегрованих моделей антикризового управління на українських підприємствах.

Список літератури

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV.- Редакція від 04.09.2025, підстава - 4434-IX [Електронний ресурс]. – <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
2. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]: закон (№ 2755-VI) : [прийнято Верховною Радою 02.12.2010] – В редакції від 01.10.2025, підстава - 4536-IX// Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
3. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.mof.gov.ua/>
4. Глуценко С. В. Антикризове управління на підприємстві: фінансовоорганізаційні аспекти. Конспект лекцій : навч. посіб. / С. В. Глуценко, С. В. Івахненко. – Київ : НаУКМА, 2020. – С. 92 ISBN 978-617-7668-15-1
5. Фінансовий менеджмент: підручник/ О.В.Кнейслер, О.Р. Квасовський, О.В. Ніпаліді; за ред. д-ра економ.наук, проф. Кнейслер О.В. – Тернопіль : Вид-во «Економічна думка», 2018. – С. 478
6. Юр'єва І.А., Шевченко Р.О. Діагностика фінансових ризиків та

кризового стану при податковому плануванні/ Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (Економічні науки) – Х. : НТУ «ХПІ», 2024. – № 4 (2024). – С. – 108-112 DOI: <https://doi.org/10.20998/2519-4461.2024.4.108>

7. Юр'єва І.А., Кочетова Т.І. Фінансово-економічні засади виживання кризового підприємства в системі соціальної відповідальності. Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (Економічні науки) – Х. : НТУ «ХПІ», 2022. – № 2 Категорія: Б. (2022). – С. 44-47 DOI: <https://doi.org/10.20998/2519-4461.2022.2.44>
8. Текст лекцій з дисципліни "Діагностика фінансового стану в антикризовому управлінні" [Електронний ресурс] : для студентів спец. 071 "Облік і оподаткування" та 072 "Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок" / уклад.: І. А. Юр'єва, М. О. Ткаченко; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Електрон. текст. дані. – Харків : НТУ "ХПІ", 2024. – С. 153

References (transliterated)

1. Podatkove konsu Konventsia «Pro mizhnarodnyi rukh» (Viden, 1968) z popravkami vid 03.03.1993 r. OON. [Elektronnyi resurs] – Tsyvilnyi kodeks Ukrainy vid 16.01.2003 № 435-IV.- Redaktsiia vid 04.09.2025, pidstava - 4434-IX [Elektronnyi resurs]. – <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
2. Podatkovi kodeks Ukrainy [Elektronnyi resurs]: zakon (№ 2755-VI) : [priyniato Verkhovnoiu Radou 02.12.2010] – V redaktsii vid 01.10.2025, pidstava - 4536-IX// Ofitsiinyi sait Verkhovnoi Rady Ukrainy. – Rezhym dostupu: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
3. Ofitsiinyi veb-sait Ministerstva finansiv Ukrainy [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <https://www.mof.gov.ua/>
4. Hlushchenko S. V. Antykrizove upravlinnia na pidpriemstvi: finansovoorhanizatsiini aspekty [Anti-crisis management at the enterprise: financial and organizational aspects]. Konspekt lektzii : navch. posib. / S. V. Hlushchenko, S. V. Ivakhnenkov. – Kyiv : NaUKMA, 2020. – P. 92 ISBN 978-617-7668-15-1
5. Finansovi menedzhment: pidruchnyk [Financial Management: Textbook]/ O.V.Kneisler, O.R. Kvasovskiy, O.V. Nipalidi; za red.d-ra ekonom.nauk, prof. Kneisler O.V. – Ternopil : Vyd-vo «Ekonomiczna dumka», 2018. – P/478
6. Yurieva I.A., Shevchenko R.O. Diahnostyka finansovykh ryzkyiv ta kryzovoho stanu pry podatkovomu planuvanni [Diagnostics of financial risks and crisis situations in tax planning]/ Visnyk Natsionalnoho tekhnichnoho universytetu «Kharkivskiy politekhnichnyi instytut» (Ekonomiczni nauky) [Bulletin of the National Technical University "Kharkiv Polytechnic Institute" (Economic Sciences)] – Kharkiv: NTU «KhPI», 2024. – no 4 (2024). – pp.– 108-112 DOI: <https://doi.org/10.20998/2519-4461.2024.4.108>
7. Yurieva I.A., Kochetova T.I. Finansovo-ekonomichni zasady vyzhyvannia kryzovoho pidpriemstva v systemi sotsialnoi vidpovidalnosti [Financial and economic principles of survival of a crisis enterprise in the system of social responsibility]. Visnyk Natsionalnoho tekhnichnoho universytetu «Kharkivskiy politekhnichnyi instytut» (Ekonomiczni nauky) [Bulletin of the National Technical University "Kharkiv Polytechnic Institute" (Economic Sciences)] – Kharkiv: NTU «KhPI», 2022. – no 2 Katehoriia: B. (2022). – pp.-44-47 DOI: <https://doi.org/10.20998/2519-4461.2022.2.44>
8. Tekst lektzii z dysypliny "Diahnostyka finansovoho stanu v antykrizovomu upravlinni" [Diagnostics of financial condition in anti-crisis management] [Elektronnyi resurs] : dlia studentiv spets. 071 "Oblik i opodatkuvannia" ta 072 "Finansy, bankivska sprava, strakhuvannia ta fondoviy rynok" / uklad.: I. A. Yurieva, M. O. Tkachenko ; Nats. tekhn. unt "Kharkiv. politekhn. in-t". – Elektron. tekst. dani. – Kharkiv : NTU "KhPI", 2024. – 153 p

Надійшла (received) 16.09.2025

Відомості про авторів / About the Authors

Юр'єва Ірина Анатоліївна (Yuryeva Irina) – кандидат економічних наук, доцент, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», доцент кафедри обліку і фінансів; м. Харків, Україна; ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8159-7763>; Iryna.Yurieva@khp.edu.ua

Шевченко Роман Олександрович (Shevchenko Roman) – кандидат технічних наук, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», аспірант; м. Харків, Україна; ORCID: <https://orcid.org/0009-0002-2215-7204>; roman.o.shevchenko@emmb.khpi.edu.ua